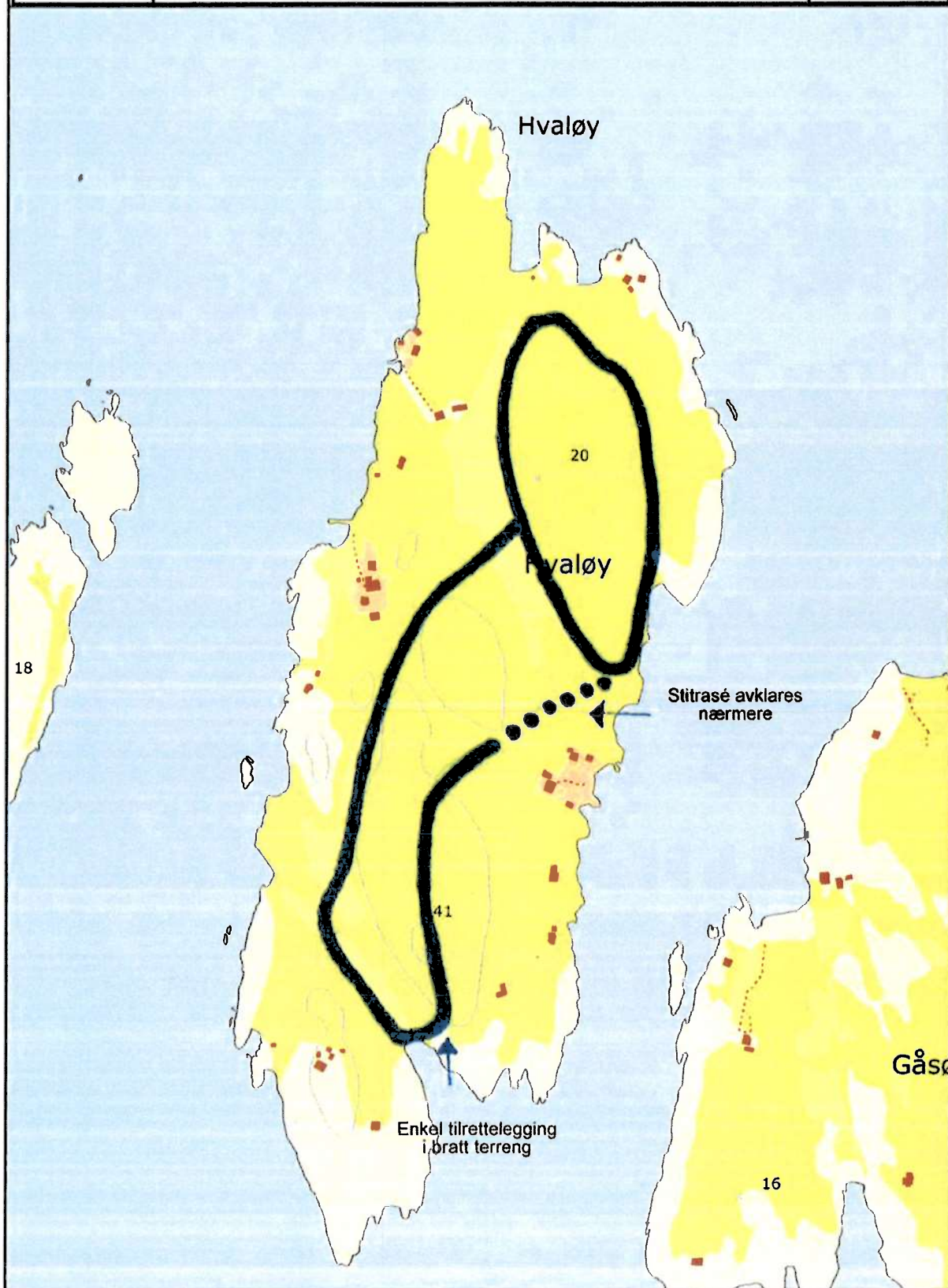

Målestokk
1:9000

FÆRDER KOMMUNE

Kyststi på Hvaløy. Vedlegg til søknad. 22.02.2019.
Det tas forbehold om feil i kartgrunnlaget.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre		26.03.2019

Færder nasjonalpark – søknad om ultraløpet Soria Moria til Verdens Ende 2019

Forslag til vedtak

Under henvisning til verneforskriftens § 3 pkt. 5.3 og naturmangfoldlovens § 48 gis tillatelse til bruk av Moutmarka i forbindelse med ultraløpet Soria Moria – Verdens Ende 11. – 12. mai 2019. Den valgte løpetrasèen langs Ytterstien i Moutmarka og fordeling av løpere over lang tid er slik at løpet ikke vurderes å være til skade for naturmiljøet på det aktuelle tidspunktet.

Trasèen kan godkjennes på følgende vilkår:

- Tillatelsen er gitt til Mona Kjeldsberg og Einar Iversen som løpsledere for løpet Soria Moria til Verdens Ende. De må også innhente tillatelse fra Færder kommune og Oslofjordens Friluftsråd som grunneier i Moutmarka. Denne tillatelsen gjelder kun for områder i Moutmarka som inngår i Færder nasjonalpark.
- Alle løpere må orienteres om at løpet gjennom Moutmarka skjer i sårbare områder i Færder nasjonalpark, og at løperne må følge merkede stier. De må også ta hensyn til andre friluftsbukere og beitedyr. Porter i beitegjerdar må lukkes etter passering, og all eventuell søppel fra løpet må fjernes og eventuelle terrengskader må utbedres. .
- Statens naturoppsyn vil gjøre en vurdering av eventuelle skader i etterkant av arrangementet. Dersom skader blir registrert, vil dette kunne medføre flytting av trasèen ved eventuelle senere arrangementer.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Det planlegges som i 2017 og 2018 et terrengultraløp fra Oslo til Tjøme med start i Voksenkollen i Oslo 11.mai og med målgang på Verdens Ende på Tjøme den 12.mai. Distansen som løperne skal tilbakelegge er 161 km. Deltakerne skal selv finne veien ved å følge et GPS-spor og/eller kart. Arrangør ønsker å tilby deltakerne en «reise» fra Oslo til Tjøme-utenom sti og vei så langt det er mulig. Løypa følger derfor i størst mulig grad stier og traktorveier samt grusveier. Som en flott opptakt til målgangen ved Verdens Ende, er det et ønske at løperne kan få oppleve Moutmarka. Løperne vil følge et spor som følger den ytre stien hele veien gjennom Moutmarka. På dette tidspunktet i løpet vil deltakerne ha løpt og gått i ca 160 kilometer og de fleste vil ha brukt minst 20 timer, slik at det vil være stor spredning mellom løperne, og de vil holde relativt lav fart på dette tidspunktet. «Innspurten» vil nok for noen dreie seg om gangfart så langt ut i løpet. Det vil heller ikke være noen form for merking av traseen, og løperne vil følge stien hele veien.

Selve målområdet søkes lagt til området ved vippefyret og nasjonalparksenteret på Verdens ende, og egen søknad om dette er sendt Færder kommune. I tillegg til løpet fra Oslo til Tjøme, tilbys også ei «kortløype» på 83 km, med start i Hanekleiva i Sande. Denne følger samme trase som hovedløpet hele veien til Verdens Ende. Det er satt en deltagerbegrensning på 200 løpere til sammen på disse to distansene. De raskeste løperne vil komme i mål på Verdens Ende ved 08-tiden den 12. mai, mens de fleste trolig vil komme fra kl 12 og deretter spredt utover dagen. Det betyr at det vil være 5-6 løpere som kommer i mål pr time. Siste målgang for å få godkjent løp er satt til kl 21.

Grunnlaget for avgjørelsen

Verneforskriften

Arrangementet faller innenfor begrepet «organisert ferdsel» i verneforskriftens §3 pkt. 5.3, hvor det heter:

«Bestemmelsene i denne forskrift, med unntak av § 3 pkt. 5.2, er ikke til hinder for organisert turvirksomhet så lenge naturmiljøet ikke blir skadelidende.

Organisert ferdsel og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet må ha tillatelse av forvaltningsmyndigheten. Nærmere retningslinjer gis i forvaltningsplanen, jf. § 5»

§ 3 pkt. 5.2 gjelder ilandstigningsforbud i sone B i perioden 15.04 til 15.07, og kommer ikke til anvendelse her.

I forvaltningsplanen er det gitt følgende retningslinjer for organisert ferdsel:

«Retningslinjer

Ofte vil det være en sammenheng mellom omfanget av den organiserte ferdselen og faren for skade på naturmiljøet. Følgende typer av organisert ferdsel krever alltid tillatelse:

- *Grupper og arrangementer med minst 50 deltagere. Skoleklasser på tur omfattes normalt ikke av denne regelen, bortsett fra hvis antallet blir over 90 deltagere (tre skoleklasser).*
- *Grupper og arrangementer med færre enn 50 deltagere, når aktiviteten planlegges gjennomført minst tre ganger pr. år på samme sted. Alminnelig turaktivitet i mindre grupper i regi av familie og venner krever likevel ikke tillatelse etter denne regelen.*
- *Teltleire med minst 10 telt.»*

Naturmangfoldloven

Søknaden skal ellers vurderes etter naturmangfoldlovens § 7, hvor det forutsettes at prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer for behandlingen.

Vurdering

Forholdet til verneforskriften

I søknaden opplyses at inntil 200 deltagere kan delta i løpet. I tillegg vil det også bli noe ferdsel i forbindelse med vakthold, organisering, rydding og bistand under arrangementet. Fare for skade på naturmiljøet vil derfor være til stede både pga. antall deltagere og områder ferdselen vil skje. Arrangementet vil derfor kreve dispensasjon fra verneforskriftens § 3 pkt. 5.3. Dispensasjon kan gis i medhold av naturmangfoldlovens § 48, under forutsetning av at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene i nevneverdig grad. I denne sammenheng må særlig formålsparagrafens fokus på bevaring av naturtyper og arter vektlegges. Løpet er bl.a. tenkt lagt på sti langs strandenger, tørrbakkesamfunn og beitemark. Selv om det oppgis at ferdsel vil foregå på etablerte stier, vil noe ferdsel og tråkk utenom stiene også måtte medregnes. Selv om slik ferdsel kan skje, vurderes den likevel som begrenset og liten i forhold til den ordinære friluftsferdselen, som på årsbasis kan utgjøre 20 000 turgjengere. Selv denne ferdselen vurderes i dag ikke som en vesentlig trussel mot naturmiljøet. Vi er ellers ikke kjent med at skader eller andre ulemper som følge av tilsvarende løp i 2017 og 2018 er påvist.

Forholdet til naturmangfoldloven

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

Det er gitt god informasjon om løpet, både hva gjelder løpstrasè og antall deltagere. 200 deltagere er et maksimumstall, men sannsynligvis vil deltagelsen bli mindre. Kunnskapen om naturmiljøet er godt kjent langs Ytterstien hvor løpet vil gå.

§ 9 Føre var-prinsippet

Løpet i Moutmarka vil foregå 12. mai, som kan være en sårbar periode i blomstringstiden og med hekketid for flere fuglearter. Det legges likevel vekt på at det regnes med kun få løpere i timen, og at løpet vil følge Ytterstien. Det forventes ikke at løperne vil innebære noen vesentlig forstyrrelse, da mye av hekkeaktiviteten er knyttet til kjerr og kratt lenger inne i Moutmarka. Det vil også bli presisert i tillatelsen at løperne anmodes om å følge eksisterende stier så langt som mulig, for å unngå tråkk i sårbare områder.

§ 10 Samlet belastning

Det omsøkte arrangementet er en gjentakelse fra 2017 og 2018, og er i ferd med å bli et årvisst arrangementet kan bli årvisst, og at deltagelsen vil kunne øke etterhvert. Erfaringen viser at stadig flere arrangementer ønsker å legge løpet gjennom nasjonalparken. Det er derfor viktig å se disse i sammenheng, men så langt er det vanskelig å se at de i sum representerer noen trussel for verneverdiene. Noen skade er ikke påvist etter tidligere års arrangementer. Det viktige er å fastsette vilkår for det enkelte arrangementet basert på konkrete og stedlige vurderinger.

§ 11 Kostnader ved miljøforringelse

Kostnader ved eventuell miljøforringelse må bæres av arrangør.

§12 Miljøforsvarlige teknikker

Det forutsettes at løpet søkes gjennomført slik at naturmiljøet ikke skades og at forstyrrelser på fuglelivet begrenses til et minimum. Det innarbeides vilkår i tillatelsen.

Konklusjon

Under henvisning til verneforskriftens § 3 pkt. 5.3 og naturmangfoldlovens § 48 gis tillatelse til bruk av Moutmarka i forbindelse med ultraløpet Soria Moria – Verdens Ende 11. – 12. mai 2019. Den valgte løpetrasèen langs Ytterstien i Moutmarka og fordeling av løpere over lang tid er slik at løpet ikke vurderes å være til skade for naturmiljøet på det aktuelle tidspunktet.

Trasèen kan godkjennes på følgende vilkår:

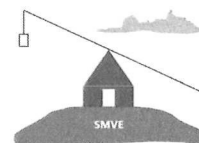
- Tillatelsen er gitt til Mona Kjeldsberg og Einar Iversen som løpsledere for løpet Soria Moria til Verdens Ende. De må også innhente tillatelse fra Færder kommune og Oslofjordens Friluftråd som grunneier i Moutmarka. Denne tillatelsen gjelder kun for områder i Moutmarka som inngår i Færder nasjonalpark.
- Alle løpere må orienteres om at løpet gjennom Moutmarka skjer i sårbare områder i Færder nasjonalpark, og at løperne må følge merkede stier. De må også ta hensyn til andre friluftsbukere og beitedyr. Porter i beitegjerdar må lukkes etter passering, og all eventuell søppel fra løpet må fjernes og eventuelle terrengskader må utbedres. .
- Statens naturoppsyn vil gjøre en vurdering av eventuelle skader i etterkant av arrangementet. Dersom skader blir registrert, vil dette kunne medføre flytting av trasèen ved eventuelle senere arrangementer.

Soria Moria til Verdens Ende

v/Mona Kjeldsberg

Himfjellvegen 36

2022 Gjerdrum

Færder kommune

Gjerdrum, 20.08.2018

Færder nasjonalpark

Oslofjordens friluftsråd

Fylkesmannen i Vestfold

Søknad i forbindelse med ultraløpet Soria Moria til Verdens Ende (SMVE) 12.05.2019

Henvendelsen gjelder

- Leie av uteområder; Vippefyret og Tusenårsstedet
- Løpstrase gjennom Moutmarka

i forbindelse med terrengultraløpet *Soria Moria til Verdens Ende*, som går fra Soria Moria i Voksenkollen, Oslo til Verdens Ende på Tjøme. Løpet ble arrangert for første gang i mai 2017. Vi søker nå om tillatelse til å gjenta arrangementet for tredje gang, med start i Oslo den 11.05 og målgang ved vippefyret på Verdens Ende den 12.05.2019.

Distansen som løperne skal tilbakelegge er 161 km. Deltakerne skal selv finne veien ved å følge et GPS-spor og/eller kart. Vi ønsker å tilby deltakerne en «reise» fra Oslo til Tjøme-utenom sti og vei så langt det er mulig. Løypa følger derfor i størst mulig grad stier og traktorveier samt grusveier, men er også innom asfalt på noen strekninger blant annet gjennom Drammen og gjennom Tønsberg. Deltakerne passerer ellers blant annet gjennom Kjekstadmarka, Montebello på Konnerud, over Hvittingen, gjennom Bergskogen, Byskogen og Teieskogen.

I tillegg til løpet fra Oslo til Tjøme, tilbyr vi også ei «kortløype» på 83 km, med start i Hanekleiva i Sande. Denne følger same trase som SMVE hele veien til Verdens Ende.

Som en flott opptakt til målgangen ved Verdens Ende, har vi et ønske om at løperne, som de to foregående årene, igjen kan få oppleve Moutmarka. Moutmarka er en perle av et naturområde som virkelig gi deltakerne en følelse av å nærme seg *enden av verden*. Løypa følger den ytre stien hele veien

gjennom Moutmarka. Vi vil informere deltagerne om at det er beitedyr i området, slik at porter alltid må lukkes. Videre vil vi opplyse om at Moutmarka i Færder nasjonalpark ligger i et sårbart område og understreke viktigheten av at løperne holder seg på sti hele veien.

På dette tidspunktet i løpet vil deltakerne ha løpt i nærmere 160 kilometer og de fleste vil ha brukt minst 20 timer, slik at det vil være stor spredning mellom løperne, og de vil holde relativt lav fart på dette tidspunktet. «Innspurten» vil nok for mange dreie seg om gangfart så langt ut i løpet.

Vi har satt en deltagerbegrensning på 200 løpere til sammen på disse to distansene (det var totalt 41 fullførende i 2018). De raskeste løperne vil komme i mål på Verdens Ende ved 08-tiden den 12.mai, mens de fleste trolig vil komme fra kl 12 og deretter spredt utover dagen. Det betyr at det vil være 5-6 løpere som kommer i mål pr time. Siste målgang for å få godkjent løp er satt til kl. 21 den 20.mai.

Som i 2017 og 2018 vil vi på nytt forespørre om å få ha måiet ved vippefyret. Traseen vil være som sist; løperne følger den asfalterte alleen ned til båthavna fra P-plassen og deretter opp til vippefyret. Det har ikke vært noen form for avsperring av området og vi bruker ikke lydanlegg. Detaljer rundt hvordan målområdet best kan organiseres er vi selvsagt åpne for å drøfte med kommunen.

For fjorårets arrangement fikk vi tillatelse til at deltakerne kunne benytte dusj i serviceanlegget for gjester i båthavna. Vi håper vi kan få de samme mulighetene i forbindelse med løpet i 2019.

Traseen for hele løpet kan ses her: <http://www.lommekjent.no/turer/957020>

Løpet har egen hjemmeside: <https://soriatoriatilverdensende.com/no/home.html>

Med dette håper vi på et fortsatt godt samarbeid med Færder kommune og Færder Nasjonalparksenter.

Vi stiller gjerne på et møte dersom det er ønskelig.

Vennligst ta kontakt med oss dersom det er behov for ytterligere opplysninger.

Vennlig hilsen

Mona Kjeldsberg

Løpsleder Soria Moria til Verdens Ende

M: 95134742

info@soriatoriatilverdensende.com

Saksfremlegg

Arkivsaksnr: 2019/2809

Saksbehandler: Pål Otto Hansen

Dato: 06.02.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre		26.03.2019

Falkenstein gbnr. 53/33 Færder kommune – søknad om dispensasjon for brygge

Forslag til vedtak

Omsøkt brygge på eiendommen Falkenstein, gbnr. 53/33 – Færder kommune vurderes ikke å stride i noen vesentlig grad mot angitte verneformål i verneforskriftens § 1. Under henvisning til verneforskriftens § 3.1.3 d kan søknaden godkjennes på følgende vilkår:

- Eksisterende brygger må fjernes før utlegging av ny flytebrygge med størrelse 6 x 2 meter, samt landgang på maks. 3 meter.
- Alle eksisterende bøyer og fortøyningsinnretninger i sjø utenom akterfortøyninger for ny brygge må fjernes før utlegging av ny brygge. Moringer for sikring av eksisterende brygge kan benyttes for ny flytebrygge.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen vil være tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Fritidseiendommen har tidligere hatt en dispensasjonsbehandling for fritidsboligen og brygga i nasjonalparkstyret i 2014. Det ble gitt tillatelse til etablering av ny flytebrygge med en størrelse på maksimum 6 meters lengde og 2 meters bredde, samt nødvendig landgang, plassert nord

for en allerede utlagt, men ikke godkjent flytebrygge. Denne brygga med tilhørende moringer og bøyer ble i vedtaket forutsatt fjernet før utlegging av ny brygge.

Nasjonalparkstyrets vedtak, bl.a. hva gjaldt brygga, ble påklaget av søker samme år. Nasjonalparkstyret opprettholdt sitt vedtak om brygga før klagesaken ble sendt Miljødirektoratet til endelig behandling. I sitt vedtak av 05.05.2015 stadfestet Miljødirektoratet nasjonalparkstyrets vedtak om bryggas lengde, bredde og plassering. Det samme gjaldt vilkår om fjerning av eksisterende bøyer og moringer. Vedtaket ble derved endelig, og kunne ikke påklages videre.

Den godkjente brygga er ikke blitt lagt ut siden vedtaket, og den ikke godkjente brygga ligger fortsatt ute. Det søkes nå i brev av 02.01.2018 om dispensasjon for utlegging av tilsvarende flytebrygge som nasjonalparkstyret godkjente i 2014, men med plassering lenger syd enn den godkjente plasseringen. Denne plasseringen tilsvarer stedet hvor den eksisterende, men ikke tidligere godkjent flytebrygge har ligget i flere år. Søknaden må derved sees som en søknad om å opprettholde plasseringen av den tidligere ikke godkjente brygga, men i redusert størrelse til 6 x 2 meter, og slik at moringer opprettholdes. Søker begrunner sin søknad slik:

- Eksisterende bryggeplassering gir bedre og tryggere tilgang til holmen
- Godkjent bryggeplassering lenger nord ligger mer værhardt til
- Andre tilbys å bruke brygga
- Ålegress har grodd sammen med eksisterende moringer, og bør beholdes fremfor utlegging av nye
- Aksepterer 6 meters bryggelengde, men peker på at 7 meters lengde ville vært tryggere
- Nåværende bryggeplassering er den beste mht. vær og båttrafikk

Grunnlaget for avgjørelsen

Det omsøkte tiltaket skal vurderes etter naturmangfoldloven, som i §7 fastsetter at prinsippene for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer for utøving av offentlig myndighet.

Tiltaket skal også vurderes etter verneforskriften for Færder nasjonalpark, særlig i forhold til § 3.1.3 pkt. d, hvor det fremgår at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bygging av brygger etter fjerning av eksisterende brygger.

I vurderingen av om tillatelse kan gis, skal virkningen av tiltaket vurderes opp mot formålet med nasjonalparkvernet, angitt i verneforskriftens § 1.

Vurdering

Færder kommune har i samsvar med avtalte rutiner gjort en administrativ forhåndsvurdering av søknaden. Konklusjoner i administrasjonens vurdering refereres:

...»Omsøkte tiltak vil i seg selv ikke innebære direkte påvirkninger på naturmangfoldet, tiltaket er allerede gjennomført. Derimot vil en plassering av bryggen, tilbake til godkjente plassering kunne gi noen negative virkninger på havbunnen.

...Kommunen er av den oppfatning at omsøkte tiltak ikke vil hindre allmennhetens tilgang til sjøen eller ferdsele i sjøen. Tiltaket kommer ikke i konflikt med dyrkbar mark, viktige naturverdier eller produktiv skog. Kommuneutviklingssjefen er derfor av den oppfatning at man ved å innvilge dispensasjon ikke vesentlig tilsidesetter hensynet bak LNF-formålet....»

Færder kommune peker ellers på at det forut for søknaden har vært korrespondanse mellom eier, kommune og nasjonalparkforvaltningen. Kommunen har lagt føringer for hva man kan være positiv til. Disse innebærer at ny bryggesøknad forholder seg til de mål som tidligere er godkjent, dvs. lengde 6 meter og bredde 2 meter, samt landgang på maks. 3 meter. Færder kommune peker på at søknaden er i samsvar med disse føringene.

Nasjonalparkforvaltningen deler langt på vei kommunens vurdering av det nye tiltaket i forhold til naturmangfoldet. Dette må likevel forutsettes at den eksisterende brygga må fjernes og erstattes av den omsøkte nye flytebrygga med 6 meter og bredde 2 meter, slik nasjonalparkforvaltningen satte som vilkår i dialogen med søker forut for søknaden. Redusert bryggestørrelse vil gi mindre innvirkning på ålegrassforekomsten enn eksisterende brygge. En kan likevel være enig med søker i at opprettholdelse av moringene til forankring av den eksisterende brygge fremfor utlegging av nye kan være en akseptabel løsning. Det forutsettes imidlertid at alle bøyer fjernes, og at den gamle brygga som skulle fungere som landfeste for den godkjente bryggeplasseringen fra 2014, også fjernes før ny brygge legges ut.

Når det gjelder søkers påpekning av at ny bryggeplassering gir bedre trygghet ved fortøyning i forhold til den godkjente bryggeplasseringen i dispensasjonssaken fra 2014, vurderes dette som tidligere å ha marginal betydning. Det legges heller ikke vekt på tilbudet om allemenn tilgang til ny brygge, da dette i praksis vil bli lite benyttet pga. nærhet til bygninger og holmens størrelse.

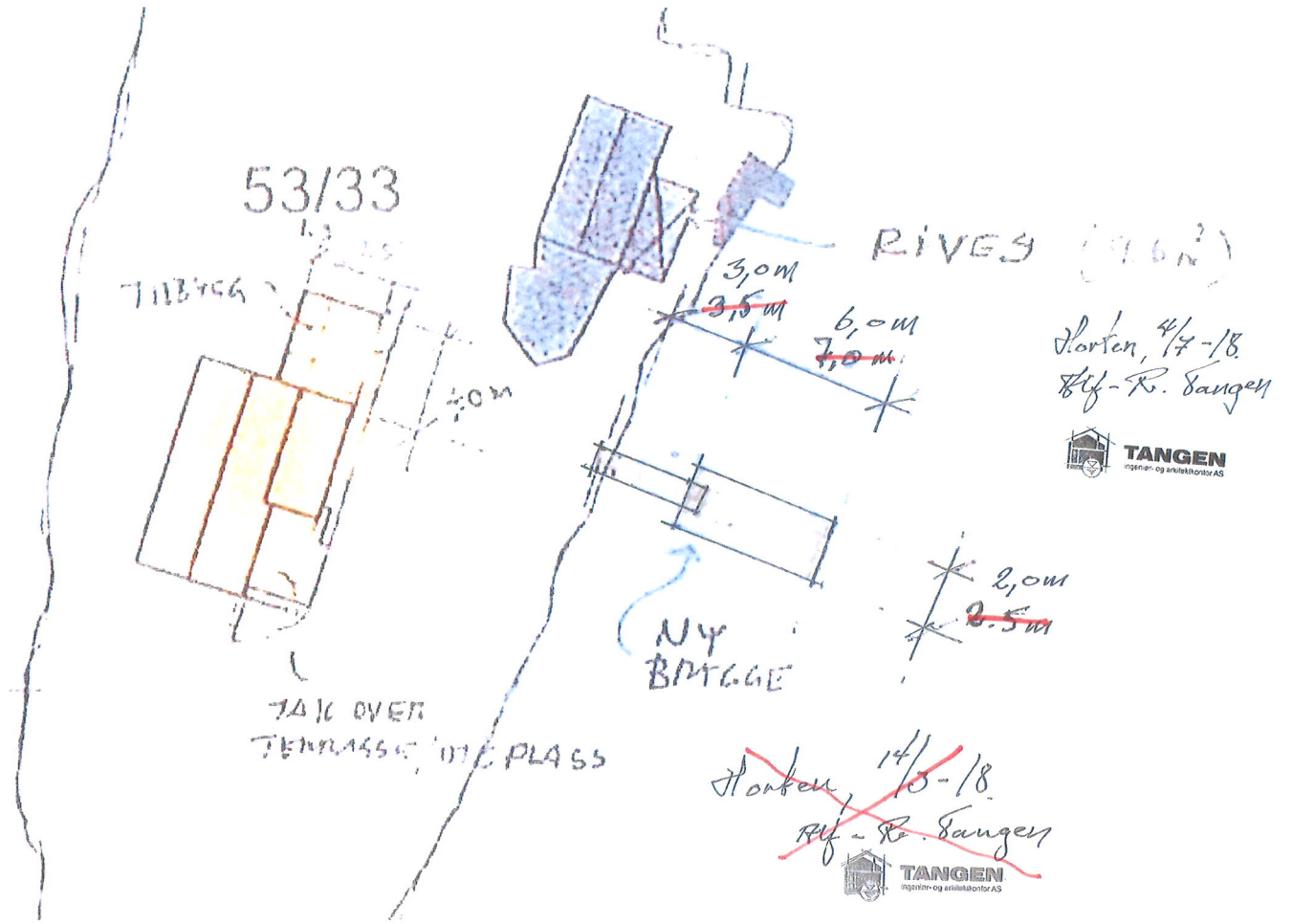
Konklusjon

Omsøkt brygge på eiendommen Falkenstein, gbnr. 53/33 – Færder kommune vurderes ikke å stride i noen vesentlig grad mot angitte verneformål i verneforskriftens § 1. Under henvisning til verneforskriftens § 3.1.3 d kan søknaden godkjennes på følgende vilkår:

- Eksisterende brygger må fjernes før utlegging av ny flytebrygge med størrelse 6 x 2 meter, samt landgang på maks. 3 meter.
- Alle eksisterende bøyer og fortøyningsinnretninger i sjø utenom akterfortøyninger for ny brygge må fjernes før utlegging av ny brygge. Moringer for sikring av eksisterende brygge kan benyttes for ny flytebrygge.

Vedlegg:

- Kartutsnitt med bryggeplassering 04.07.2018

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Færder nasjonalparkstyre		26.03.2019

Færder nasjonalpark - grunnundersøkelser i sjø - Reiersbåen - Klokkebåen - Leiesteinsbåen

Forslag til vedtak

Færder nasjonalparkstyre kan under henvisning til verneforskriftens § 3.1.1 og naturmangfoldlovens § 48 ikke gi dispensasjon til foreliggende søknad om grunnundersøkelser i sjø ved Reiersbåen og Klokkebåen og Leiestein i Færder nasjonalpark. Grunnundersøkelsene vurderes som del av utdyping og sprengning av båene, med store negative konsekvenser for det marine miljøet, i strid med verneformålet i verneforskriftens § 1.

Nasjonalparkstyret kan heller ikke se at tiltaket kan gi en samfunnsøkonomisk gevinst, tatt i betraktning de store verneverdiene som ligger i området og at alternative skipsleder med tilfredsstillende sikkerhet finnes.

Klageadgang

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Bakgrunn

Søknaden fra Kystverket er nær identisk med søknad avslått i sak 20/18 i nasjonalparkstyrets møte 15. oktober. Kystverket understreker nå at grunnboringene skal gi grunnlag for samfunnsøkonomiske analyser: Kystverket skriver : «Kystverket Sørøst har igangsatt en farledsgjennomgang på strekningen fra svenskegrensen - Indre Oslofjord - Larvik kommune. Formålet med gjennomgangen er å kartlegge kritiske områder i sjø med hensyn på fremkommelighet, sikkerhet og miljøpåvirkning.

...

Kystverket ønsker å utrede samfunnsnyttene og redusert risiko (kvalitativ) for grunnstøting/kollisjon med påfølgende miljøskade på viktige naturområder (nasjonalpark/naturreservater/ landskapsvernområder).

...

Båtlivsundersøkelsen 2018 viser videre at det er et ønske hos disse brukerne (75 %) om bedre merking av grunner skjær og leder for fritidsbåt. I vårt tildelingsbrevet heter det bl.a. følgende: Kystverket vil etablere flere anbefalte seilingsleder for fritidsfartøy, bidra til havne- og miljøtiltak for fritidsfartøy og vurdere fartsbegrensninger.

Farledene i Oslofjorden benyttes av fartøyer som skal inn til flere av landets største havner. Som et avbøtende tiltak er det etablert seperasjonslinjer for inngående og utgående trafikk. I tillegg er det hensiktsmessig at det innenfor sonene legges til rette for fordeling av fartøyer inn mot land. I tillegg kan alternative leder i skjermet farvann benyttes av fartøyer ved mye vind og tung sjø. Slik tilrettelegging har en risikoreduserende effekt.

....

Generelt for strekningen fra svenskegrensen – Indre Oslofjorden – Larvik kommune er det vist til følgende vurderinger:...

2. Manglende utdyping av «kritiske» områder i hovedled og biled.
3. Redusert tilgjengelighet til havner ved nattseilas både for mindre nyttefartøyer og fritidsbåter. Ved dårlig vær i uskjermede hovedleder på åpent hav er det behov for økt tilgjengelighet til indre leder i skjermet farvann, som ikke forsinker eller hindrer seilas.

...

I 2017 var anløp av 17 stk. fartøyer (til eneste bedrift i Vrengen med anløp av nyttefartøy; Wilhelmsen Chemicals i Kjøpmannskjær) og for 2018 er det 14 stk. 50 % av seilasene er nattseilas.»

Den konkrete beskrivelsen av tiltaket gjentas ikke, den tilsvarer sak 20/18.

Grunnlaget for avgjørelsen

Utdrag av formålet med nasjonalparken fra verneforskriften:

§ 1. Formål

Formålet med opprettelsen av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.

Formålet med nasjonalparken er videre å ta vare på;

- representative økosystemer med variasjonsbredden i naturmangfold, herunder arter, bestander, naturtyper, geologi og økologiske prosesser
- det opprinnelige skjærgårdslandskapet og det marine miljøet, herunder kulturminnene på land og i sjø
- et undersjøisk landskap med variert bunntopografi og med stor variasjon i marine naturtyper herunder ålegraseng, større tareskog, bløtbunnsområder i strandsonen og skjellsandområder

...»

Fra vernebestemmelsene:

«§ 3. Vernebestemmelser

I nasjonalparker skal ingen varig påvirkning av naturmiljø eller kulturminner finne sted, med mindre slik påvirkning er en forutsetning for å ivareta verneformålet.

1. Landskapet og naturmiljøet

1.1 Området er vernet mot inngrep av enhver art, som vegbygging, ... bergverksdrift, graving, utfylling og henleggelse av masse, mudring og dumping, påfylling av sand eller skjellsand på sjøbunnen eller på strender, sprenging og boring, uttak og fjerning av stein og mineraler.

§ 4. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, jf. naturmangfoldloven § 48.»

Naturmangfoldloven gir denne bestemmelsen om unntak fra verneforskrifter:

«§ 48 (dispensasjon fra vernevedtak)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Fra forarbeidene til naturmangfoldloven, Odelstingsproposisjon 52 (2008-2009) Om lov om forvaltning av naturens mangfold, siteres utdrag fra departementets intensjon med §48, første ledd: *«Departementet ser at det kan tenkes tilfelle hvor tungtveiende hensyn av nasjonal betydning tilsier at det gjøres inngrep i et eksisterende verneområde. Verneområdet vil være et tungtveiende argument for å finne en løsning utenfor området, men trolig vil dette ikke alltid la seg gjøre. Det kan også være at inngrepet kan gjennomføres på en måte som ikke forringer verneverdiene vesentlig selv om det er i strid med de vedtatte vernebestemmelsene. Departementet mener derfor det fortsatt bør være mulig å gi dispensasjon til tiltak av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser.*

Terskelen for å kunne gjøre inngrep i verneområder skal være høy. Områdevern gir en sterk beskyttelse av verneområdet, og inngrep som skader eller forringer verneverdiene, skal så langt som mulig unngås eller begrenses. Det følger også av internasjonale konvensjoner, bl.a. Bernkonvensjonen. Også EUs habitatdirektiv har strenge rammer for når dispensasjon kan gis, jf. art. 6.2. Selv om habitatdirektivet ikke er en del av EØS-avtalen, gir direktivet viktige signaler om hva som bør tillates innenfor et verneområde.»

Miljødirektoratet har laget veileder for forvaltning av verneområder. Direktoratet skriver blant annet slik om unntak for tiltak av sikkerhetsmessig eller stor samfunnsmessig betydning: *«Ved søknad om dispensasjon må det først vurderes om vilkåret er oppfylt. Vilkaeret er at det foreligger et sikkerhetshensyn. I tillegg er det et vilkår at tiltaket er nødvendig. Med sikkerhetshensyn siktes det blant annet til sikkerhet for liv og helse, smittsomme sykdommer fra dyr og sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom. I nødvendighetskriteriet ligger det at sikkerhetshensynene må være av kvalifisert art, og at det ikke er praktisk mulig å ivareta dem ved tiltak utenfor verneområdet eller ved tillatte eller mindre inngripende tiltak innenfor verneområdet. ... Ved søknad om dispensasjon (av stor samfunnsmessig betydning) må det først vurderes om vilkårene er oppfylt. Hovedvilkåret er at det foreligger en vesentlig samfunnsinteresse. I tillegg er det et vilkår at tiltaket er nødvendig. Med vesentlig*

samfunnsinteresse menes tungtveiende hensyn av nasjonal betydning. Dette kan være for eksempel viktige kommunikasjonsanlegg som flyplasser, jernbaner eller større samferdselsprosjekter. Saker som har stor lokal interesse eller regional betydning er ikke tilstrekkelig som grunnlag for dispensasjon etter denne bestemmelsen. Vesentlighetskravet innebærer at samfunnsinteressen må være av kvalifisert art. Dersom det lar seg gjøre å ivareta samfunnsinteressen på annen måte, for eksempel ved valg av en annen trasé, er ikke nødvendighetskriteriet oppfylt. Alternative løsninger vil derfor være en sentral del av vurderingen av om nødvendighetskriteriet er oppfylt. At et område er vernet, vil i seg selv være et tungtveiende argument for å finne en løsning utenfor området. Det kan også være at inngrepet kan gjennomføres på en måte som ikke forringer verneverdiene vesentlig selv om det er i strid med de vedtatte verneforskriftene».

Dersom tiltaket oppfyller kriteriene for å kunne gis unntak, skal inngrepet vurderes etter naturmangfoldloven §§ 8-12.

Vurdering

Søknaden fra Kystverket er i nær identisk med søknad avslått i sak 20/18 i nasjonalparkstyrets møte 15. oktober. Kystverket understreker nå at grunnboringene skal gi grunnlag for samfunnsøkonomiske analyser og at bruken av Leiesteinløpet ikke er sikkerhetsmessig tilfredsstillende.

Tilsvarende vurdering lå til grunn for saksutredningen i sak 20/18. Hovedledene inn til Vrengen og Wilhelmsen Chemicals i Kjøpmannskjær, er tilfredsstillende uten behov for utbedringer. Hovedledene er i dette området mer beskyttet enn biledene som ønskes undersøkt. Søknaden gjelder en biled som fra naturens side ligger mer åpent og som heller ikke gir god nok sikkerhet med hensyn til dybde. Naturmangfoldloven § 48 stiller vilkår for tiltak som begrunnes med samfunnsøkonomisk nytte. Vilkåret er «*hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.*» Det er grundig redegjort for bakgrunn og rekkevidde av vilkåret i sak 20/18. Siden det ikke er sikkerhetsutfordringer knyttet til bruken av hovedledene, er ikke vilkåret om at tiltaket skal være «*nødvendig*» av hensyn til vesentlige samfunnsinteresser, innfridd. Omfanget av fritidsbåter i området og brukernes ønsker om bedre merking av grunner og leder kan imøtekommes uten utdyping av biledene. Skipstrafikken, for nyttetransport, kan bruke hovedledene uten uakseptabel risiko. Naturmangfoldloven gir ikke hjemmel for å imøtekomme søknaden.

Vi anser det som vesentlig at alternativene som legges fram i transportplanen kan gjennomføres. Det er derfor nødvendig å legge gjennomføring av utdypningen til grunn, selv om søknaden i denne omgang bare gjelder prøveboringer.

- Det aktuelle området ligger sentralt i Færder nasjonalpark med store nasjonale verneverdier.
- Nasjonalparker har strenge regler mot tekniske inngrep.
- Området grenser inn mot et planlagt bevaringsområde for kysttorsk.
- Virkningene på livet i sjøen er store ved slike sprengninger.

Opprettelsene av nasjonalparker har endret forutsetningene for andre samfunnssektors planer for videre utbygging, eksempelvis vannkraftutbygging, kraftoverføring, vei og bane. Forarbeidet til naturmangfoldloven forutsetter at lista for å gi unntak fra vernebestemmelsene for nasjonalparker skal ligge så høyt at det kreves

hensyn av nasjonal betydning der det ikke er mulig å finne akseptable alternativer utenfor verneområdene. Eksempelvis lager Norges Vassdrag og Energidirektorat nå en mulighetsstudie for vindkraft. Nasjonalparker og store landskapsvernområder er blant kriteriene for første utsiling av uaktuelle områder

Forvaltningsmyndighetens adgang til å tillate nye anlegg for kystverket etter § 3 1.3.k i verneforskriften, gjelder kun navigasjonsmerker på overflaten. Forbudene mot inngrep i § 3.1.1 legger stor vekt på irreversible tiltak under vann.

Verneforskriften angir vern av «*undersjøisk landskap med variert bunntopografi og med stor variasjon i marine naturtyper*» som en del av verneformålet. Tiltaket er i strid med verneformålet. Det må foreligge samfunnsinteresser av nasjonal betydning eller sikkerhetshensyn som ikke kan løses på annen måte, før det kan gis tillatelse til omfattende endringer av sjøbunnen i nasjonalparken.

I denne leden vil det åpenbart bli nødvendig med omfattende sprengning av fjell for å komme ned på 12,5 meter fri dybde. I tillegg til de varige endingene av bunnen og levekårene i denne leia, kommer virkningene på levende dyr av sprengningene under vann. Slik sprengning gir som kjent omfattende skadevirkninger på dyrelivet. Så langt har vi hatt til vurdering detonerings av sprengladninger fra 2. verdenskrig (Vallø i Tønsberg) og en mindre sprengning knyttet til utvidelse av brygge. Ingen av disse ble gjennomført i nasjonalparken. En eventuell sprengning ved Reieren og Leistein vil ha langt større omfang enn tidligere planlagte tiltak. Et sentralt spørsmål blir da avveiningen mellom de samfunnshensyn som en eventuell sprengning representerer og verneformål og regelverk for nasjonalparken. Ut fra de kart som er oversendt, vil det være behov for sprengning på flere båer over betydelig areal. Vi anser dette som omfattende inngrep.

Like i nærheten ligger Huikjæla som er merket med fyrlykter, med god forbindelse til indre lei og Vrengensundet. Denne leden er romslig, dyp og sikker. Tatt i betraktning av at det ikke dreier seg om mange seilinger pr. år, vil bruk av Huikjæla neppe representere noe stort tidstap. Det er også alternativ atkomst til Vrengen fra vest.

Vår vurdering er at den omsøkte prøveborings/sprengning framstår som et marginalt prosjekt. I og med at området ligger midt i en nasjonalpark med store nasjonale verneverdier, faller vår interesseavveining ikke gunstig ut for et sprengningsprosjekt som dette. Vi kan ikke anbefale til nasjonalparkstyret at det gis dispensasjon fra nasjonalparkens regelverk i dette tilfellet.

Det er ikke nødvendig med en vurdering opp mot naturmangfoldlovens prinsipper i §§ 8-12, når tiltaket ikke gis unntak ut fra verneforskriften og naturmangfoldloven § 48.

Konklusjon

Færder nasjonalparkstyre kan under henvisning til verneforskriftens § 3.1.1 og naturmangfoldlovens § 48 ikke gi dispensasjon til foreliggende søknad om grunnundersøkelser i sjø ved Reiersbåen og Klokkerbåen og Leistein i Færder nasjonalpark. Grunnundersøkelsene vurderes som del av utdyping og sprengning av båene, med store negative konsekvenser for det marine miljøet, i strid med verneformålet i verneforskriftens § 1.

Nasjonalparkstyret kan heller ikke se at tiltaket kan gi en samfunnsøkonomisk gevinst, tatt i betraktning de store verneverdiene som ligger i området og at hovedleden har tilfredsstillende sikkerhet.

Klageadgang:

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet. Klagefristen er tre uker etter at vedtaket er mottatt. Eventuell klage sendes gjennom nasjonalparkstyret.

Vedlagt dokumenter:

Søknad med kartvedlegg

Tilleggsinformasjon fra Kystverket

REVIDERT SØKNAD OM DISPENSASJON FRA VERNEFORSKRIFTENS § 3.1.1 TIL Å FORETA GRUNNBORING I SJØ VED REIERSBÅEN OG LEINSTEINSBÅENE I FÆRDER NASJONALPARK, VESTFOLD FYLKE JFR. NATURMANGFOLDLOVENS § 48

Kystverket Sørøst har igangsatt en farledsgjennomgang på strekningen fra svenskegrensen - Indre Oslofjord - Larvik kommune. Formålet med gjennomgangen er å kartlegge kritiske områder i sjø med hensyn på fremkommelighet, sikkerhet og miljøpåvirkning.

Revidert søknad omhandler dispensasjon jfr. Naturmangfoldlovens § 48 fra verneforskriften § 3.1.1 for et begrenset antall grunnboringer for å kartlegge grunnforholdene på lokalitetene.

Kystverket ønsker å utrede samfunnsnyttene og redusert risiko (kvalitativ) for grunnstøting/kollisjon med påfølgende miljøskade på viktige naturområder (nasjonalpark/naturreservater/ landskapsvernområder).

Søknad om dispensasjon

Det søkes om dispensasjon fra verneforskriftens § 3.1.1 til å foreta grunnboring i sjø ved Reiersbåen og Leinsteinsbåene i Færder nasjonalpark, Vestfold fylke jfr. Naturmangfoldlovens § 48.

Bakgrunnen for å sende revidert søknad er at Kystverket ønsker å komme med supplerende opplysninger og at søknaden ikke omhandler mudring og dumping på lokaliteter i Færder Nasjonalpark.

Resultatet av grunnboringene vil være en del av kunnskapsgrunnlaget for å vurdere fremkommelighet og risiko i farvannet.

Bakgrunn

Kystverket er en nasjonal etat for kystforvaltning, sjøsikkerhet og beredskap mot akutt forurensning og arbeider aktivt for en effektiv og sikker sjøtransport gjennom å ivareta transportnæringas behov for fremkommelighet og effektive havner. Kystverket driver forebyggende arbeid og reduserer skadeeffektene ved akutt forurensning, og medvirker til en bærekraftig utvikling av kystsonen.

Kystverket deltar i planmedvirkning og utøver myndighet etter havne- og farvannsloven. Havne- og farvannsloven har som formål å legge til rette for god fremkommelighet, trygg ferdsel og forsvarlig bruk og forvaltning av farvannet i samsvar med allmenne hensyn og hensynet til fiskerierne og andre næringer. Kystverkets regionkontor skal ivareta disse interessene i det regionale og lokale planarbeidet.

Kystverket Sørøst har fått i oppdrag å utrede strekningsvise tiltak i farledene på strekningen fra svenskegrensen til og med Larvik kommune. Dette er en bestilling fra Kystverkets Hovedkontoret og frist for levering av foreløpig forprosjekt er satt til 1. april 2019.

Menon Economics og DNV-GL gjennomfører for Kystverket en vurdering av risikoreduksjon og de samfunnsøkonomiske nytte- og kostnadsreduksjonene av prosjektene. Videre vil en rangering av prosjektene, være en del av Kystverkets bidrag til Samferdselsdepartementets forslag til Nasjonal Transportplan 2022- 2033.

Behovskartlegging

Sjøsikkerhetsanalysen har vist at det i Oslofjorden er nødvendig å sette inn ytterligere forebyggende tiltak dersom sikkerheten skal opprettholdes i framtiden – gitt prognosene for økt skipstrafikk (nyttetraffic). Skipstrafikken målt i utseilt distanse forventes å øke med 40 % frem mot 2040. Dersom det ikke iverksettes forebyggende tiltak er det beregnet en økning i antallet skipsulykker til ca. 200, en økning på 40%.

Området i sørøst er svært populært for bruk av fritidsbåt og 44 % (415 000) av den norske båtsparken er lokalisert her. Bruken av disse fartøyene har i Sjøsikkerhetsanalysen vist at det er nødvendig å sette inn ytterligere forebyggende tiltak dersom sikkerheten skal opprettholdes i framtiden – gitt prognosene for økt skipstrafikk.

Båtlivsundersøkelsen 2018 viser videre at det er et ønske hos disse brukerne (75 %) om bedre merking av grunner skjær og leder for fritidsbåt. I vårt tildelingsbrevet heter det bl.a. følgende: Kystverket vil etablere flere anbefalte seilingsleder for fritidsfartøy, bidra til havne- og miljøtiltak for fritidsfartøy og vurdere fartsbegrensninger.

Farledene i Oslofjorden benyttes av fartøyer som skal inn til flere av landets største havner. Som et avbøtende tiltak er det etablert seperasjonslinjer for inngående og utgående trafikk. I tillegg er det hensiktsmessig at det innenfor sonene legges til rette for fordeling av fartøyer inn mot land. I tillegg kan alternative leder i skjermet farvann benyttes av fartøyer ved mye vind og tung sjø. Slik tilrettelegging har en risikoreduserende effekt.

Generelt for strekningen fra svenskegrensen – Indre Oslofjorden – Larvik kommune er det vist til følgende vurderinger:

1. Sektorlykter er ikke i henhold til den internasjonale standarden for navigasjonsinnretninger (IALA). Stedvis manglende merking og utstrakt bruk av flytende marker. Dette er utfordrende for de med farledsbevis. Strekninger er ikke tilrettelagt for nattseilas med mere enn sporadisk merking. De fleste av navigasjonsinnretningene er av eldre type og har stort vedlikeholdsbehov, noe som kan gi lengre slukketid.
2. Manglende utdyping av «kritiske» områder i hovedled og biled.
3. Redusert tilgjengelighet til havner ved nattseilas både for mindre nyttefartøyer og fritidsbåter. Ved dårlig vær i uskjermede hovedleder på åpent hav er det behov for økt tilgjengelighet til indre leder i skjermet farvann, som ikke forsinkes eller hindrer seilas.

Farledsgjennomgang

Den 18.01.18 ble det gjennomført en farledsgjennomgang ved Kystverkets kontor i Horten for strekningen svenskegrensen – Oslofjorden – Larvik. Fokuset var ledens beskaffenhet og identifisering av farer og kritiske punkter ut i fra fremkommelighet, sikkerhet og miljø. Også sammenhengende standard for farleden ble lagt til grunn for vurderingene. På møtet deltok representanter for brukerne av farvannet, los og Horten VTS (Vessel Traffic Service).

For delstrekningen Leisteinløpet ble det vist til følgende:

Fare id: Grunne (snag, flu, skjær)

Tiltak: Utdyping

Beskrivelse av biled: Svært mange punkter som må vurderes, uoversiktlig led, meget krevende nattseilas.

Tiltak: Totalrevidering av merking langs delstrekningen, all merking av eldre dato bør oppgraderes til dagens standard

Risikoanalyse

DNV- GL har på oppdrag fra Kystverket gjennomført en kvalitativ risikoanalyse for farledstiltak på strekningen. Vurderingene av risiko ble utført ved Kystverkets kontor i Horten, på et arbeidsmøte 26. – 27. februar 2018 med deltakere fra Kystverket og brukene av farleden. Grunlaget for analysen var kartlegging av utfordringer og behov for tiltak knyttet til leden, utført i et tidligere arbeidsmøte 18. januar 2018.

For delstrekningen Leisteinsløpet ble følgende risiko kvalitativt identifisert:

Risiko: Grunnstøting, kjemikalieskip rundt 100 m med farlig last.

Beskrivelse: Tung sjø gjør at skip kan bli «satt ned» på grunner. I tillegg er det mange umerkede grunner i området.

Tiltakets risikoreduserende effekt: Utdyping av grunner i henhold til farledsnormalen gir en liten endring i sannsynlighet for grunnstøting.

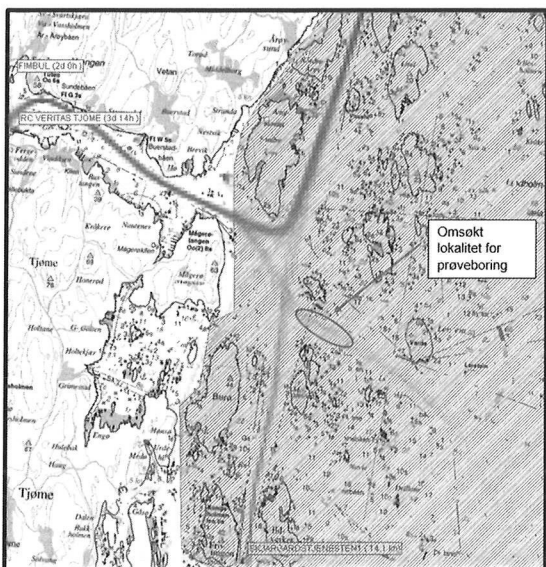
Konklusjon kvalitativ risikoanalyse: «Som det kommer frem av risikomatrisen vurderes tiltakene å redusere sannsynligheten for at hendelsene skal inntreffe.

Områdebeskrivelse

Området som det søkes om tillatelse til å gjennomføre prøveboring for å kartlegge bunnforholdene (løsmasser/fastemasser) er i farleden ved Leistein til Reiarene. Området er en del av biled 2034 Leisteinsløpet.

I tillegg er det forbindelse til biled 2038 Færder – Hvasser – Mågerøyflaket, biled 2037 Mågerøyflaket – Granebosundet og biled 2028 Nord øst av Reieren.

Farleden er på enkelte strekninger smal, svingete, stedvis grunn og sterk vind kan være en utfordring i perioder. Det er i tillegg begrensninger for losoppdrag inn til havner i området.

AIS-plott for nyttetraffic og område for grunnboring

Området for prøveboring er lokalisert i Færder Nasjonalpark. Formålet med opprettelse av Færder nasjonalpark er å bevare et større naturområde med representative økosystemer ved kysten i yte Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø som er uten tyngre naturinngrep.

I vernebestemmelsene § 3 pkt. 1.1 heter det bl.a. følgende: «Området er vernet mot inngrep av enhver art, som ... boring...»

Bruk av farleden

Horten VTS (Vessel Traffic Service)

Seilas i farvannet i Oslofjorden fra Færder til indre Oslofjorden er overvåket og regulert av Horten VTS.

Sjøtrafikkforskriften

Bruken av farvannet er regulert i Sjøtrafikkforskriften, Kap. 3. Seilingsregler i bestemte farvann. Det settes begrensninger i farvannet i forhold til lengde, bredde og dypgående. I tillegg er det krav til kun bruk av farvannet i dagslys.

Vedlagte AIS- plott viser bruken av farvannet ved Leisteinsløpet. Ut fra de foreliggende opplysninger er det ikke mulig å se hvilke typer fartøy og antallet som bruker denne leden.

En av brukerne av farleden er bulkfartøyer med flytende kjemikalier inn til fabrikanleggene ved Kjøpmannsvik tilhørende Wilhelmsen Chemicals. I hovedsak er dette whitesprit, tennvæske, isopropanol og etanol. Mengde pr. skipslast er ca. 10 -12 000 tonn. Lengden til fartøyene er begrenset av kaikapasitet og er vanligvis 90 – 100 m (3.5 -5000 dwt), men det har også vært anløp av fartøyer på 125 m. I 2017 var anløp av 17 stk. fartøyer og for 2018 er det 14 stk. 50 % av seilasene er nattseilas. Dersom samme mengde flytende kjemikalier legges til grunn for transportbehovet, betyr tallene at fartøyene har blitt større i 2018.

Det er ifølge nasjonalparkforvalter hentet inn opplysninger fra lokal statslos Kurt Evje som opplyser «at dette handler om å øke sikkerheten ved nattseilas, særlig uten los.» Dette er bl.a. bakgrunnen for at man ønsker å utrede kostnadene ved tiltak og hvilke risikoreduserende effekter slike tiltak har. Også opp mot bruk av andre leder i området.

Grunnboring

Det planlegges å utføre grunnboring i Leisteinsløpet i Færder nasjonalpark. Selve grunnundersøkelsen finner sted ved at en borestreng på 54 mm bores ned i sjøbunnen. Boringen vil i liten grad medføre støy eller spredning av løsmasser i sjøen, berører små arealer og foregår over relativt kort tid. Det brukes ikke andre tilsetninger enn sjøvann under boringen.

Grunnboring som beskrevet er brukt som standardmetode for å avdekke bunnens beskaffenhet og egenskaper av Kystverket.

Kystverket kan ikke se at grunnboring i dette tilfellet skader eller forringer verneverdiene i området.

Naturmangfoldloven §§ 8 - 12

Tiltakene er vurdert etter prinsippene i §§ 8 – 12 i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven).

§ 8 Kunnskapsgrunnlaget

I henhold til § 8 "skal krav til kunnskapsgrunnlaget stå i rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet".

Området er lokalisert til Færder nasjonalpark der formålet er å bevare større naturområder med representative økosystemer ved kysten i ytre Oslofjord med særlig vekt på landskap, naturtyper, bestander, naturtyper, arter og geologiske forekomster på land og i sjø og som er uten tyngre naturinngrep.

I følge Naturtyper naturbase er det ingen registreringer av terrestriske eller marine forekomster som er vurdert som svært viktige, viktige og lokalt viktige for biologisk mangfold etter DN's håndbok 13 og 19.

Kystverket mener at kunnskapsgrunnlaget er godt og tilstrekkelig til å vurdere effekter og konsekvensene av tiltaket.

§ 9 Føre- var prinsippet

Føre- var prinsippet kommer ikke til anvendelse jf. § 8 da kunnskapsgrunnlaget anses å være ivaretatt.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

I tiltaksområdene er det ikke påvist forurensede sedimenter, slik at gjennomføring av tiltaket ikke vil medføre spredning av miljøgifter.

§ 11 Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver.

Det vil ikke bli gjennomført avbøtende tiltak da miljøforringelsen er av svært begrenset karakter.

§ 12 Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder.

Boringen vil i liten grad medføre støy eller spredning av løsmasser i sjø, berører små arealer og foregår over kort tid.

Kystverket anser at forholdet til naturmangfoldloven og prinsippene i §§ 8 til 12 er ivaretatt ved de foreliggende vurderinger og utredninger.

Vannforskriften § 12

Vanndirektivets målsetting er at tilstanden i ferskvann, grunnvann og vann i kystnære områder skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god tilstand.

Ut fra en vurdering av tiltakets omfang og konsekvens er det ikke forventet at tiltaket vil få spesielle negative virkninger på vannforekomsten eller på naturmangfoldet.

Unntak fra vernevedtak jfr. Naturmangfoldlovens § 48.

Det vises til Naturmangfoldlovens § 48, 1. ledd der det heter følgende:
Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I vurderingene til Færder nasjonalparkstyre den 15.10.18 er det bl. a. vist til Miljødirektoratets veileder for forvaltning av verneområder. Der heter det bl.a. følgende:

- «Med sikkerhetshensyn siktes det blant annet til sikkerhet for liv og helse, smittsomme sykdommer og sikkerhet mot omfattende og direkte skade på eiendom.»

Kystverket Sørøst viser til konklusjonene i farledsgjennomgangen og risikoanalyse til utfordringene som er i farleden i de områdene som er omfattet av prøveboring. Bedre kunnskapsgrunnlag må ligge til grunn før man kan gjennomføre en vurdering av sikkerheten og risikoreducerende tiltak på strekningen ved kollisjon/grunnstøting.

Justis- og beredskapsdepartementet har den 18.07. 2012 kommet med en tolkningsuttalelse til Miljøverndepartementet vedr. dispensasjonsbestemmelsen i Naturmangfoldloven § 48. Der er det bl.a. vist til rundskriv fra Direktoratet for naturforvaltning vedr. «Forvaltning av verneforskrifter» som sier blant annet når dispensasjon etter kriteriet vesentlige samfunnsmessige hensyn kan gis (pkt 6.4.3):

«Saker som har stor lokal interesse eller regional betydning kan generelt ikke være tilstrekkelig som grunnlag for dispensasjon etter denne bestemmelsen. Bestemmelsen er ikke ment for tiltak som kun har lokal betydning. Bestemmelsen kan likevei unntaksvis benyttes for forhold av regional betydning som f.eks. viktige kommunikasjonsanlegg som riksveger, flyplasser, jernbaner mv. En forutsetning er at det ikke finnes alternative løsninger eller at alternative løsninger blir så vidt mye dyrere og/eller omfattende, slik at det vil være av «vesentlig samfunnsmessig betydning» at det blir gitt dispensasjon.»

Kystverket Sørøst legger til grunn at våre farleder er kommunikasjonsanlegg (sjøveien) på lik linje med andre infrastrukturtiltak som riksveier, flyplasser, jernbaner mv.

Det vises for øvrig til at Kystverket har generelle unntak fra Verneforskriften og at dispensasjon kan gis etter søknad.